

“Jeg skal nok klare mig ... Jeg samler flasker. Og hundelorte

I maj lukkede Københavns Kommune det skæve fristed Gaderummet, fordi de var utilfredse med ledelsen. Men de unge blev – og det gjorde chefen også. I tre måneder har Kalle Birck-Madsen ulønnet ledet stedet, fordi han brænder for Gaderummet og for at hjælpe de unge, der ikke passer ind andre steder.

JEPPE T. FINDALEN OG MARIE VIDØ

Kalle Birck-Madsen går med lange, hastige skridt rundt i Gaderummets kroge og hilser på stedets halvsovende beboere, utilpassede unge, der ikke finder plads andre steder. Det er dem, han har viet sit liv til at kæmpe for, fordi systemet efter hans mening ikke gør det godt nok.

Kalle Birck-Madsens arbejde er baseret på et tæt forhold til de unge, accept af deres skævheder og brud på reglerne. Den antibureaukratiske anskuelse gør ham elsket af de unge - og har givet ballade med det kommunale bagland.

Den høje mand med det lange grå hår samlet i en hestehale er vokset op på en gård i en landsby tæt på Roskilde. Allerede som barn mødte han de eksisterer, som systemet ikke kunne nå. Og det var med til at forme hans livsanskuelse:

Han er retfærdig og meget forstående. Vi respekterer Kalle, selv om han også nogle gange kan være hård
Jan, bruger af Gaderummet

De store bør hjælpe de små. Sådan er det bare.

Kalle Birck-Madsens forældre, var karl og madmor på den gård, hvor han voksede op. De tog egnens frastødte

til sig og gav dem et måltid og tag over hovedet, og i mor Marys køkken fik den unge Kalle øjnene op for en social uretfærdighed, han siden har forsøgt at komme til livs.

»Han ser det som sin opgave at tage vare på dem, der er udstødt af andre sammenhænge. Gennem et langt liv har han insisteret på, at et samfund ikke kan udvikle sig, hvis man ikke får bunden med«, siger Anne Jønsson. Hun er en af de seks ansatte, der stadigvæk er tilknyttet Gaderummet, og har kendt Kalle i 19 år.

I hjemmet så Kalle Birck-Madsen naboer og venner fra landsbyen blive sendt på Sct. Hans Hospital i Roskilde med psykiske problemer. Senere så han de samme mennesker vende tilbage til gården i en for ham at se ringere psykisk tilstand, end da de blev sendt af sted.

Han oplevede, hvordan nogle afvigere

UTRADITIONEL. Kalle Birch-Madsen er 54 år og leder af Gaderummet på ydre Nørrebro. Her mødes daglig 150 utilpassede unge, deler en joint og slapper af i de gamle møbler, der er spredt ud over den gamle købmandsgård. Imens løber Gaderummet syv store hunde fredeligt rundt og snuser til det rod, der kendetegner stedet. Foto: Anders Birch

får det værre af den behandling, det etablerede system forsøger at give dem. Selv om Kalle Birck-Madsen er uddannet psykolog, har han fravalgt nogle af fagets dogmer - måske for ikke at ende som en af dem, der sendte hans kammerater hjem fra Sct. Hans. Gaderummet beboere taler da heller ikke om Kalle, som de taler om de andre psykologer, de har mødt i deres karriere ud og ind af behandlingssystemet.

»Vi siger bare: Jeg har været oppe at snakke med Kalle«, forklarer Peter på 31 år, der daglig har sin gang i Gaderummet. »Det er mindre tabubelagt end at sige, at man har været til psykolog«.

Kalle Birck-Madsen tror blandt andet på medicinfri behandling og vil hellere have, at de unges misbrug er fremme i lyset end gemt væk på værelset. På den måde mener han, at beboerne hjælper hinanden til at komme fri af deres misbrug - eller i det mindste ikke burer sig inde med deres problemer.

Han har tidligere arbejdet på en børnepsykiatrisk afdeling. »Det var ligesom en kz-lejr for mig. Det må I gerne citere mig for«, griner han. Tiden på hospitalet bekræftede ham i hans tilgang til behandling.

»Man forholder sig ikke til børnene som små mennesker, individer, men kun til den diagnose, der er stillet. Et menneske er meget mere end det«.

Derfor er det o.k. at ryge hash i Gaderummet lokaler, mens hårdere stoffer er bandlyst. En slåskamp er heller ikke nødvendigvis lig med en bortvisning. Regler vil skræmme de unge væk, mener Kalle Birck-Madsen. Blandt andet derfor smækkede Socialministeriet kassen i tidligere år.

»Han er rigid i forhold til samarbejde. Det bliver den antipsykiatriske sag, der bliver sagen, og ikke den enkelte bruger«, siger Frank Hedegaard, medlem af Socialudvalget i Københavns Kommune for SF.

Men de unge er ikke i tvivl. Uden Kalle, intet Gaderum.

»Kalle betyder alt for Gaderummet. Gaderummet er ham«, siger Jan, 23, der er kommet i Gaderummet i fem år.

»Han er retfærdig og meget forstående. Vi respekterer Kalle, selv om han også nogle gange kan være hård. Er der en konflikt, stiller han sig imellem. Selv hvis det er nogle af de allerhårdeste drenge. Han er en unik person«.

Han er rigid i forhold til samarbejde
Frank Hedegaard, SF

Kalles søster hjælper ham økonomisk nu, da han ikke får løn. Og så samler han flasker sammen med husets beboere for at få penge til at betale elregningen og brødføde Gaderummet gæster.

»Jeg skal nok klare mig. Det gør de stærke jo altid. Jeg samler flasker. Og hundelort«.

Hundelortene samler han for at rydde lidt op i værestedets store rodede gård.

»Det giver sådan en rar tilfredsstillelse«, siger Kalle. »Men jeg er jo også landmandssøn«.

jeppet.findalen@pol.dk
marie.vido@pol.dk

PATRIA GADERUMMET

De unge år. Kalle Birck-Madsen startede i 1983 rådgivningspraksissen Regnbuen med vægt på medicinfri behandling. Regnbuen tilbød frivillig rådgivning til unge med psykiske problemer og havde først hjemme i Studenterhuset, senere i Solidaritetshuset.

I 1996 udvidede Kalle Birck-Madsen Regnbuen til det døgnåbne socialpsykologiske værested Gaderummet med adresse i en baggård på Nørrebrogade i København.

Frirum. Gaderummet er et frirum for psykisk syge og marginaliserede unge, dem, der ikke har andre steder at gå hen, ikke vil bruge psykiatrien og bandede af deres sagsbehandlere. Stedet giver de udstødte unge et alternativ til gaden, hjælp og rådgivning. Eller bare et sted at sove. Regnbuen fortsætter som en del af Gaderummet med tilbud om psykologbistand og rådgivning. Gaderummet bliver base for op til 15 boligløse unge. Andre kommer og går.

I 1999 tildelte Socialministeriet Gaderummet 3 millioner kroner over tre år.

Kaos. En tilsynsrapport konkluderer, at Gaderummet ikke er egnet som bosted, og fristedet er lukningstruet. Ni præster fra Nørrebro appellerer til kommunen om at bevare stedet. Kommunen viderefører samarbejdet, og i maj 2005 flytter brugerne fra baggården ind i nye og større lokaler i Rådmandsgade på Ydre Nørrebro.

En ny rapport beskriver i 2006, hvordan personalet lader de unge ryge hash og opfordrer dem til at fravælge lægeordineret medicin uden at inddrage en psykiater i beslutningen.

Kassen lukkes. Ledelsen ønsker ikke at leve op til påbuddene fra rapporten, og i maj 2007 lukker kommunen med øjeblikkelig virkning værestedet i Rådmandsgade. Medarbejderne fristilles, og midlerne fra Socialministeriet stoppes. Brugere besætter fredeligt Gaderummet, og personalet fortsætter ulønnet deres arbejde. Hver dag samler stedets 150 daglige brugere og 30 faste beboere penge ind til fristedets overlevelse.

Københavns Kommune planlægger at drive bostedet videre. Uden Kalle Birck-Madsen.

